

Briselē, 5.5.2021.
SWD(2021) 100 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

**Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par ārvalstu subsīdijām, kas
izkropļo iekšējo tirgu**

{COM(2021) 223 final} - {SEC(2021) 182 final} - {SWD(2021) 99 final}

Kopsavilkums (maks. 2 lappuses)
Ietekmes novērtējums, kas pievienots regulas projektam par ārvalstu subsīdijām
A. Rīcības nepieciešamība
Kāda ir problēmas būtība un kāpēc problēma ir nozīmīga ES mērogā?
Tirdzniecības politikas jomā ES ir apņēmusies būt viena no atvērtākajām ekonomikām pasaulē. Tajā pašā laikā industriālās rīcībpolitikas, ko noteikuši daži Savienības tirdzniecības partneri, ietver tādu subsīdiju piešķiršanu, kas to saņēmējiem sniedz konkurences priekšrocības attiecībā uz piekļūšanu ES ekonomikai vai klātbūtnes stiprināšanu. Šādas subsīdijas var izkropļot iekšējo tirgu un apdraudēt konkurences apstākļu vienlīdzību trīs jomās: i) uzņēmumu iegāde, ii) publiskā iepirkuma procedūras un iii) citas tirgus situācijas. Šādus izkropļojumus ir iespējams konstatēt jau šobrīd, tomēr pastāv vērā ņemama iespējamība, ka nākotnē ārvalstu subsīdiju ietekme uz iekšējo tirgu palielināsies. Turklāt pašreizējā ekonomikas krīze, visticamāk, izraisīs subsidēto investīciju pieaugumu ES. Galvenie problēmas cēloņi ir kropļojošas ārvalstu subsīdijas, kuru pamatā ir dažu ārpussavienības valstu industriālās stratēģijas, un regulatīva mehānisma trūkums izkropļojošās ietekmes novēršanai vai labošanai. Dalībvalstu iestāžu piešķirts atbalsts ir pakļauts ES valsts atbalsta kontrolei, savukārt ārvalstu subsīdiju ietekme iekšējā tirgū netiek kontrolēta, tādējādi ES uzņēmumi nonāk neizdevīgā situācijā, kad tie konkurē ar uzņēmumiem, kuri saņem ārvalstu subsīdijas.
Kādi ir sasniedzamie mērķi?
Mērķis ir atjaunot vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES iekšējā tirgū, identificējot un novēršot izkropļojumus, ko rada ārvalstu subsīdijas uzņēmumu iegādes, publiskā iepirkuma procedūru un citās tirgus situācijās.
Kāda ir ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)?
Ārvalstu subsīdiju radītie izkropļojumi bieži vien ietekmē vairākas dalībvalstis, tāpēc tiem piemīt ES dimensija. Turklāt Savienībai ir ekskluzīva kompetence valsts atbalsta un tirdzniecības aizsardzības instrumentu jomā.
B. Risinājumi
Ar kādiem risinājumiem var sasniegt izvirzītos mērķus? Vai ir kāds visvēlamākais risinājums?
Ietekmes novērtējuma ziņojumā ir izklāstīti četri iespējamie risinājumi: 1) pašreizējās situācijas saglabāšana un starptautiskās tirdzniecības noteikumu pielāgošana; 2) norādījumu izdošana par spēkā esošajiem tiesību aktiem; 3) spēkā esošo ES noteikumu pielāgošana; un 4) jauna tiesību instrumenta izstrādāšana. Attiecībā uz 4. risinājumu ietekmes novērtējuma ziņojumā ir ierosināti apakšrisinājumi atbilstoši dažādiem parametriem: i) kompetences līmenis: tikai Komisija vai Komisija kopā ar dalībvalstīm; ii) izmeklēšanas pieeja: pēc savas iniciatīvas, paziņošana atbilstoši dažādām robežvērtībām vai izmeklēšana pēc savas iniciatīvas apvienojumā ar paziņošanu; iii) izkropļojošu subsīdiju paziņošanas robežvērtība: zema vai augsta; iv) novērtējuma kritēriji; v) samēra pārbaude (jā vai nē); un vi) korektīvie pasākumi. Vēlamais ir 4. rīcībpolitikas risinājums, kurā nosaka paziņošanas pienākumu attiecībā uz lieliem uzņēmumu iegādes un publiskā iepirkuma darījumiem un <i>ex officio</i> sistēmu – maziem darījumiem un citām tirgus situācijām.
Kāds ir dažādu ieinteresēto personu viedoklis? Kuru no risinājumiem tās atbalsta?
ES ieinteresētās personas pauda vispārēju atbalstu likumdošanas pasākumiem (4. risinājums) ārvalstu subsīdiju izkropļojošās ietekmes novēršanai. Dažas ieinteresētās personas no ārpussavienības valstīm pauda bažas par to, ka

jauns ārvalstu subsīdiju instruments varētu atturēt ārvalstu tiešos ieguldījumus (ĀTI).
C. Vēlamā risinājuma ietekme
Kādus ieguvumus nodrošinās vēlamais risinājums (ja tāds ir; pretējā gadījumā – galvenie risinājumi)?
Vēlamais risinājums atjaunotu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem ekonomikas dalībniekiem un novērstu inovatīvu, nesubsidētu konkurentu izstumšanu, kas patērētājiem samazinātu izvēles iespējas. Tas varētu arī daļēji risināt jautājumu par potenciālu darbvietu zudumu Savienībā saistībā ar uzņēmumu pārceļšanos uz trešām valstīm, kurās var būt zemāki vidiskie standarti.
Cik izmaksās vēlamais risinājums (ja tāds ir; pretējā gadījumā – galvenie risinājumi)?
Galvenās izmaksas ir saistītas ar atbilstības nodrošināšanas izmaksu pieaugumu uzņēmumiem, kurus skartu jaunie procedūras noteikumi. Uzņēmumiem, kas saņem ārvalstu finansējumu lielā apvienošanās vai publiskā iepirkuma procedūrā, būs jāiesniedz paziņojumi un jāatbild uz informācijas pieprasījumiem. Tā kā par darījumiem ir jāsniedz paziņojumi arī saskaņā ar citiem spēkā esošajiem noteikumiem (ES Apvienošanās regula, ĀTI), papildu izmaksas, visticamāk, būs nelielas.
Kāda būs ietekme uz MVU un konkurētspēju?
Vēlamais risinājums rada tikai nelielu administratīvo slogu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), jo uz tiem neattiektos paziņošanas pienākums, kas paredz augstas robežvērtības attiecībā uz uzņēmumu iegādi un publisko iepirkumu. Turklāt augsta robežvērtība attiecībā uz izkropļojošu subsīdiju konstatēšanu dotu labumu MVU, jo to gadījumā subsidētās investīcijas būtu zem robežvērtības un tāpēc tās netiktu izmeklētas.
Vai tiks būtiski ietekmēti valstu budžeti un pārvaldes iestādes?
Slogs, kas gultos uz Komisiju sakarā ar šīs iniciatīvas īstenošanu, ir neliels salīdzinājumā ar ieguvumiem ekonomikai. Tā kā Komisija būtu vienīgā izpildiestāde, valstu iestādēm nebūtu lielu izmaksu.
Vai paredzama kāda cita būtiska ietekme?
Vēlamais risinājums īstermiņā var izraisīt ārvalstu tiešo ieguldījumu samazināšanos ES. To var atsvērt vienlīdzīgāki konkurences apstākļi un veselīgāka konkurence starp nesubsidētiem uzņēmumiem vidējā termiņā un ilgtermiņā.
Samērīgums
Vēlamais risinājums būtu samērīgs, ņemot vērā ārvalstu subsīdiju būtisko ietekmi uz ES iekšējo tirgu. Ar mērķorientētu izmeklēšanas rīku un samērīgiem korektīvajiem līdzekļiem tiktu atjaunoti vienlīdzīgi konkurences apstākļi, vienlaikus saglabājot zemas izmaksas attiecīgajiem uzņēmumiem saistībā ar atbilstības nodrošināšanu.
D. Turpmākā rīcība
Kad šī rīcībpolitika tiks pārskatīta?
Komisija periodiski pārskatīs rādītājus un pastāvīgi izvērtēs tiesību akta ietekmi.